

Draadslachtoffers

Door L. Oudejans

Een oud probleem, opnieuw aan de orde.

In het eerste nummer van „Wiek en Sneb” (1953) wordt op de eerste bladzijde reeds de aandacht gevraagd voor het doodvliegen van vogels tegen draden van bovengrondse leidingen. Zeer sporadisch wordt er nu eens hier, dan daar iets (meestal vaag) over draadslachtoffers gepubliceerd. Er schijnen toch heel wat tellingen verricht te zijn, die nooit gepubliceerd zijn, zodat een totaalbeeld van dit probleem tot nu toe geheel ontbreekt en de elektriciteitsmaatschappij het probleem tot nu toe vrijwel verwaarloosd heeft. Toch wéét iedereen dat er veel vogels tegen allerlei draden sneuvelen. . . De aanleg van een 150 Kv leiding van Diemen naar 's Graveland was de aanleiding tot het houden van tellingen door de samenwerkende Jeugdbonden voor Natuurstudie in het Gooi.

De leden zoeken één maal per veertien dagen een strook af onder 2,5 km hoogspanningsleiding. Vanaf augustus 1969 tot 1 maart 1970 werden er 298 draadslachtoffers gevonden. Hieronder bevonden zich 1 fuut, 1 dodaars, 7 purperreigers, 1 roerdomp, 31 wilde eenden, 4 wintertalingen, 2 water-rallen, 1 knobbelzwaan, 1 porseleinhoen, 9 waterhoentjes, 52 meerkoeten, 37 kieviten, 1 goudplevier, 5 watersnippen, 1 houtsnip, 3 wulpen, 7 grutto's, 5 zilvermeeuwen, 2 stormmeeuwen, 6 houtduiven, 7 veldleeuweriken, 4 zwarte kraaien, 4 kramsvogels, 7 zanglijsters, 7 koperwieken, 3 merels, 15 spreeuwen, 33 postduiven, 3 eenden (spec.), 2 meeuwen (spec.) en 5 niet meer te determineren soorten.

De resultaten konden wij goed gebruiken bij onze bezwaren tegen een nieuwe 380 Kv hoogspanningsleiding bij het Naardermeer en wel net ten noorden van het Naardermeer van Diemen naar Overijssel lopend. Deze nieuwe leiding loopt precies door de voedseltrekroute van zowel lepelaars als aalscholvers uit het Naardermeer.

De 150 Kv leiding loopt ten z.w. van het Naardermeer precies door de voedseltrekroute van de purperreigers, van hun kolonies naar de Vechtplassen.

Wij vonden in augustus, dus buiten het broedseizoen (!) al 7 purperreigers en wij houden ons hart vast voor het nieuwe broedseizoen. Een vergelijkbare situatie gaat nu ontstaan voor de lepelaars en aalscholvers. In het Naardermeer broeden nog 91 paar lepelaars. Wij zijn bang dat deze toch al zo kwetsbare vogels ook in het Naardermeer achteruit zullen gaan. Ten eerste omdat verscheidene zich zullen doodvliegen tegen de draden en ten tweede omdat zij een barrière van draden zullen vinden tussen broedgebied en voedselgebied.

Wist u dat er 2200 km hoogspanningsleiding in Nederland staat en dat daar nog 1150 km bij moet komen?

Hoeverveel vogels vliegen er zich tegen dood? Zijn het er 100.000 of 500.000? Niemand weet het, maar het wordt de hoogste tijd dat wij het zullen weten. Bovendien moeten wij weten welke invloeden dit aantal slachtoffers heeft op de populatie van bepaalde soorten.

Het samenwerkingsorgaan voor vogelstudie heeft daarom een speciale onderzoekskoördinator aangetrokken n.l. de heer F. de Miranda, 2e van der Helststraat 79¹, Amsterdam. Hij gaat zich geheel bezighouden met het probleem van de draadslachtoffers en de tellingen en onderzoeken die daaraan worden verricht.

Kijkt u daarom uw dagboeken eens na! Hebt u misschien zo'n nooit gepubliceerde telling in uw bezit! Hebt u misschien ergens eens iets over draadslachtoffers gelezen? Stuur het op, geeft het door!

De kwestie van de draadslachtoffers is in het nieuws, er zijn vragen gesteld in de Tweede Kamer, de elektriciteitsmaatschappijen willen er wat aan doen. Daarom nogmaals een beroep op u. Hebt u gegevens of ideeën? Stuur ze op! Wilt u tellingen gaan houden, neem dan eerst contact op met de heer F. de Miranda.

• L. Oudejans, *Multatulilaan 48, Hilversum.*

Litteratuur:

Anonymus (1953) - „Vogels en hoogspanningsleidingen”, „Wiek en Sneb”, jrg. 1, nr. 1, p. 1.

Olof van Hoorn (1960) - „Slachtoffers van hoogspanningsleidingen”, „Het Vogeljaar” jrg. 8, nr. 2, p. 25.

S. Braaksma (1966) - „Veel draadslachtoffers in de ringverslagen”, „Het Vogeljaar” jrg. 14, nr. 4, pp. 147-152.

„Draadslachtoffertellingen” - „Tjiftjaf” jrg. 12, nr. 3 - 1967.

L. Oudejans (1969) - „Hoogspanningsleidingen” - „De Korhaan” jrg. 3, nr. 6, pp. 5-7.

A. Timmerman (1969) - „Enkele gegevens over vogels als slachtoffers van hoogspanningsleidingen”. Rapport van het R.I.N. 1969.

Alex W. H. Brouwer (1957) - „Onderzoek van N.J.N. afd. 8 in 1957, verslag Diemerzeedijk” - stencil 8 pag.

Het Rijksinstituut voor Natuurbeheer zal in samenwerking met het Centraal Bureau van de Vereniging van Directeuren van Elektriciteitsbedrijven in Nederland onderzoeken op welke wijze het euvel van de draadslachtoffers onder de vogels kan worden beperkt.

Minister Nelissen van Economische Zaken zegt dit, mede namens de staatssecretaris van CRM, in antwoord op vragen van het socialistische Tweede Kamerlid, drs. J. J. Voogd.

De elektriciteitsbedrijven verlenen volledige medewerking, aldus de minister, bij het nemen van passende maatregelen om de waarneembaarheid van hoogspanningslijnen voor vogels, waar zulks in aanmerking komt, te verhogen. De minister zal in de te verlenen vergunning voor te bouwen Kv-hoogspanningslijn van Diemen langs Lelystad zo nodig daartoe strekkende voorschriften opnemen.